

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.407/2024/7. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Papp Tamás Gyula ügyvéd (cím) által képviselt 'felperes neve' (cím) felperesnek – a kamarai jogtanácsos (cím) által képviselt Vármegyei Kormányhivatal (cím) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt folyamatban lévő perben a Debreceni Törvényszék 32.P.21.357/2023/15. számú ítélete ellen a felperes által 17. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és mellőzi a felperes kötelezését 1 500 000 (egymillió-ötszázezer) forint eljárási illeték megfizetésére, ezt meghaladóan azt helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 (tizenöt) nap alatt fizessen meg az alperesnek 150 000 (százötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A ... Megyei Kormányhivatal ... Járási Hivatalának Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztálya a 2018. augusztus 3. napján kelt HB-07/ÉÁO/ügyszám1/2018. számú határozatával az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 51. § (3) bekezdés m) pontja alapján elrendelte a felperes tulajdonában lévő sertéstelepen található 2427 darab sertés leölését ismeretlen eredetű fertőző állatbetegség megelőzése és továbbterjedésének megakadályozása érdekében, továbbá elrendelte a II. kategóriájú állati melléktermék gazdasági társaság1 útján történő megsemmisítését. Az elsőfokú hatóság határozatát a fellebbezésre tekintet nélkül előzetesen végrehajthatónak nyilvánította. A határozat alapján az állatok leölését 2018. augusztus 3. és 15. napja között végrehajtották.

[2] A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Állat-egészségügyi Diagnosztikai Igazgatósága által készített 2018. augusztus 7. napján kelt vizsgálati eredményközlés szerint a felperesi telepen található sertésállományból beküldésre került mintákban a fertőző sertésbénulás vírusát, illetve az ellen termelt ellenanyagot, a sertés szaporodási és légzőszervi szindróma (PRRS) vírusát találták meg, afrikai sertéspestis vírusa nem volt kimutatható. Az eredményről 2018. augusztus 28. napján értesítették a felperest.

[3] A felperes javára az alperes ... Járási Hivatalának Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztálya HB-07/ÉÁO/ügyszám2/2019. számú határozatával 2 380 000 forint kártalanítási összeget, az alperes Élelmiszerlánc-biztonsági és Földhivatali Főosztálya HB/06-ÉLB/ügyszám3/2018. számú határozatával 90 721 461 forint részkártalanítási összeget, HB/06-ÉLB/ügyszám4/2018. számú határozatával 11 540 887 forint részkártalanítási összeget, HB/06-ÉLB/ügyszám5/2018. számú határozatával 6 294 594 forint részkártalanítási összeget, HB/06-ÉLB/ügyszám6/2019. számú határozatával 24 362 875 forint összegű tenyészték felárat állapított meg.

[4] Az alperes ... Járási Hivatalának Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztálya 2020. augusztus 19. napján kelt határozattal engedélyezte a felperesi sertéstelepre sertés kocasüldők betelepítését.

[5] A felperes által 2020. november 4. napján a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:548. § (1) bekezdésére alapítottnan 174 487 117 forint kártalanítás és annak 2020. szeptember 7. napjától járó késedelmi kamata megfizetése iránt benyújtott keresetlevelét a Debreceni Törvényszék 2021. január 18. napján jogerőre emelkedett 1.P.21.237/2020/3. számú végzésével a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 176. § (1) bekezdésének c) pontja és 24. § (3) bekezdése alapján visszautasította.

[6] Ezt követően a felperes a Debreceni Törvényszéken keresetet terjesztett elő a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 38. § (1) bekezdésének f) pontja alapján annak megállapítására, hogy az alperest kártérítési felelősség terheli az elsőfokú hatóság intézkedései miatt nála bekövetkezett károk vonatkozásában. A bíróság 103.K.701.300/2021/6. számú végzésével a felperes keresetlevelét a Kp. 48. § (1) bekezdésének i) pontja alapján visszautasította, amely végzést a másodfokú bírósággént eljáró Kúria Kpkf.VI.41.116/2021/3. számú végzésével hatályon kívül helyezett, és az ügyben eljáró bíróságot az eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

[7] Az elsőfokú bíróság az új eljárásban hozott 103.K.700.133/2022/14. számú végzésével az eljárást a Kp. 81. § (1) bekezdés a) pontja alapján – a Kp. 48. § (1) bekezdés d) és i) pontjaira visszautalva – megszüntette. Megállapította, hogy a Kp. 39. § (1) bekezdés második mondatának utolsó tagmondatában a keresetlevél benyújtására meghatározott egy éves objektív határidő eltelt, így a keresetlevél elkészt. Emellett a felperes által sérelmezett magatartások a felperes előadása szerint is a Kp. 4. § (4) bekezdése b) pontja alapján olyan járulékos közigazgatási cselekménynek minősülnek, amelyek a fő közigazgatási cselekmény – az állatok leölése és a telep fertőtlenítése – megvalósítását szolgálták. Erre tekintettel a Kp. 48. § (1) bekezdés d) pontja szerinti visszautasítási ok is fennáll. A Fővárosi Ítéltábla 1.Kpkf.750.668/2022/2. számú jogerős végzésével az elsőfokú végzés nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezéssel érintett részében helybenhagyta.

[8] A Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.VI.37.179/2023/5. számú végzésével a Fővárosi Ítéltábla 1.Kpkf.750.668/2022/2 számú végzésének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érintette, felülvizsgálati kérelemmel támadott részét hatályon kívül helyezte, a Debreceni Törvényszék 103.K.700.133/2022/14. számú végzésének a Kp. 48. § (1) bekezdés i) pontjához kapcsolódó indokolását hatályon kívül helyezte. A végzés indokolása szerint a felperes kárigénye az Éltv. 55. § (4) bekezdése alapján közigazgatási bírói úton nem érvényesíthető, a járulékos közigazgatási cselekmények pedig a Kp. 4. § (4) bekezdés b) pontja alapján önállóan közigazgatási perben nem támadhatók, így a felperes kereseti igényének érvényesítésére közigazgatási pernek nincs helye.

[9] A felperes ezt követően nyújtotta be keresetlevelét, amelyben megváltoztatott keresete szerint elsődlegesen a Ptk. 6:519. §-a alapján, másodlagosan a Ptk. 6:540. § alapján 174 487 117 forint, és annak 2020. szeptember 7. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat nyolc százalékponttal növelt késedelmi kamatának megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetének jogalapjaként hivatkozott még a Ptk. 6:522. §-ára.

[10] Előadása szerint az elsőfokú hatóság előtt 2018. augusztus 7. napján ismertté vált, hogy az ismeretlen eredetű fertőzés sertésbénulás, a hatóság azonban elmulasztotta a protokollváltást, ezen tény ismeretében is tovább folytatta az állatok leölését annak ellenére, hogy az irányadó jogszabályok szerint sertésbénulás esetén megfigyelési karantént kell alkalmazni, és csak az igazoltan megbetegedett állatok leölését kell elrendelni. Az elsőfokú hatóság továbbá a telepen található trágya ártalmatlanításával kapcsolatosan két hónapos késedelemmel intézkedett, eljárásába indokolatlanul szakértőt vont be, majd a fertőtlenítéshez szükséges anyag 10 %-át rendelte csak meg. Az ártalmatlanítást 2019 nyarán a saját költségén

és a saját felelősségére elvégezte, az állatállomány újratelepítésére 2019. szeptember 10. napjával volt lehetősége, az eredeti állományi létszámot 2020 decemberében érte el. A szakszerűtlen hatósági intézkedések miatt összesen 289 571 768 forint kár érte, amelyből az alperes a kártalanításra vonatkozó jogszabályok alapján a részére 115 084 651 forintot megtérített, a különbözetként fennmaradó 174 487 117 forintra tart igényt. Álláspontja szerint az alperes alkalmazottai nem közigazgatási jogkörben eljárva fejtették ki tevékenységüket a két sérelmezett tevékenységgel kapcsolatosan.

[11] Az alperes ellenkérelmében alaki védekezésként az eljárás megszüntetését kérte a Pp. 240.§ (1) bekezdésének a) pontja és 24.§ (3) bekezdése alapján. Érdemi védekezése körében mind az elsődleges, mind a másodlagos kereset elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy a felperes tévesen jelölte meg követelése jogalapját, mivel a közhatalom gyakorlása és a hatósági feladatok ellátása során történő károkozás a Ptk. 6:548. § (1) bekezdése alapján érvényesíthető. Előadása szerint jogszerűen, a vonatkozó anyagi és eljárásjogi szabályok betartásával, jogszabálysértés nélkül járt el. A vizsgálati eredményt csak az állatok leölését követően kapta meg; a fertőtlenítőszer mennyiségét előzetes becslés alapján határozták meg, a mennyiség elégtelenségét a felperes nem jelezte; a felperes indokolatlanul várt az őt terhelő fertőtlenítési kötelezettséggel, majd engedély nélkül végezte el a sertések betelepítését. Hivatkozott arra, hogy a felperes kármegelőzési kötelezettségének nem tett eleget a fertőzés behurcolása és a hígrágya beszennyezése körében. Utalt továbbá a káronszerzés tilalma kapcsán arra, hogy a felperes sertéstenyésztési tevékenységét egy másik telepen tovább folytatta.

[12] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest az alperes javára 3 944 871 forint perköltség, az állam javára 1 500 000 forint eljárási illeték megfizetésére.

[13] Az alperes által előterjesztett eljárás megszüntetése iránti kérelmet nem találta megalapozottnak. Rögzítette, hogy az alperes Járási Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztályának sérelmezett tevékenysége járulékos közigazgatási cselekmény, amelynek jogszerűségére vonatkozóan nincs helye közigazgatási jogvitának a Kp. 4. § (4) bekezdésének b) pontja értelmében, (Kúria Kfv.VI.37.179/2023/5. számú végzés). Érvelése szerint nem zárja ki a járulékos közigazgatási cselekmények vitatását az, ha a felperes a járulékos cselekményekhez szorosan kapcsolódó érdemi egyedi döntések ellen nem élt jogorvoslattal, hiszen az érdemi határozat elleni jogorvoslatra nyitva álló határidőn túl is történhetnek olyan járulékos közigazgatási cselekmények, melyek vonatkozásában már a közigazgatási bírói út nem biztosított. A közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítési iránti igény ez esetben polgári perben érvényesíthető.

[14] Kommentár-irodalom felhívásával rögzítette, hogy a közigazgatási jogkörben okozott kár fogalmi körébe a Ptk. szerint a közhatalom gyakorlása és a hatósági feladatok ellátása során történő károkozás tartozik. Az alperes ... Járási Hivatalának Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztálya sérelmezett cselekményeit az egyes állatjárványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet 3. § (1) bekezdése szerinti élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörében eljárva foganatosította. A hatóság az Éltv. szerinti járványügyi intézkedések alkalmazásának elrendelésével és annak megvalósítását szolgáló cselekményei a közhatalom gyakorlása során kifejtett szervező-intézkedő tevékenységnek minősülnek. Az e tevékenységével esetlegesen okozott kárért az alperes a Ptk. 6:548. §-a alapján, a közigazgatási jogkörben okozott kárra vonatkozó rendelkezések szerint felelhet. A felperes által elsődleges és másodlagos kereset vonatkozásában megjelölt jogcímen támasztott követelés ezért nem lehet alapos; a felperes ugyanakkor többszöri anyagi pervezetését

követően sem jelölt meg a Ptk. 6:519. §-ától, 6:540. §-ától és 6:522.§-ától eltérő jogcímet, ezért a keresetet elutasította.

[15] A jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen szakértői bizonyítás elrendelését a Pp. 276. § (5) bekezdése alapján mellőzte.

[16] A Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes felperest az alperes jogtanácsosi munkadíjból adódó perköltségének megfizetésére, amelyet a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 4. § (1) bekezdésének a) pontja alapján alkalmazandó 3. § (2) bekezdésének c) pontja alapján állapított meg. A Pp. 102. § (1) bekezdése szerint kötelezte a felperest a meg nem fizetett kereseti illeték megtérítésére.

[17] A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte a másodfokú eljárásban felmerült költségeinek megállapítása mellett. Másodlagosan kérte az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatásával az eljárási illeték megfizetésére kötelezésének mellőzését.

[18] Elsődleges fellebbezési kérelmének indokaként előadta, hogy az elsőfokú bíróság a keresetét csupán azért utasította el, mert annak jogcímeiként nem a Ptk. 6:548. § (1) bekezdését jelölte meg. A felperes ezen jogcímre alapított követelését tartalmazó keresetlevelét ugyanakkor a bíróság korábban visszautasította azzal az indokkal, hogy az ügyben a kárfelelősség megállapításával kapcsolatosan a közigazgatási bíróság előzetes döntése szükséges. A közigazgatási bíróság ugyanakkor a kárfelelősség megállapítása iránti kereset alapján indult eljárást megszüntette, kifejtve, hogy a károkozás alapjául hivatkozott cselekmények járulékos közigazgatási cselekményként nem minősülnek, így nincs helye közigazgatási jogkörben okozott kár megállapításának. A felülvizsgálati eljárásban hozott kúriai határozatra is tekintettel megállapítható, hogy az ügyben eljáró ügyintézők olyan jogszabálysértő magatartást tanúsítottak, amely alapján a felperest a kártalanítással nem fedezett további kár érte, amelyet azonban nem közigazgatási jogkörben okozott kárként kell elbírálni. A Pp. 264. § (2) bekezdésére tekintettel ezen döntés köti az eljáró bíróságokat, az elsőfokú ítélet ezen jogszabályba ütközik. Az elsőfokú bíróság téves jogi álláspontja miatt az eljárás érdemi befejezéséhez szükséges bizonyítást nem folytatta le, érdemi döntés ekként nem hozható, ezért a Pp. 381. § alapján indokolt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése.

[19] Másodlagos fellebbezését arra alapította, hogy az 1 500 000 forint kereseti illetéket banki átutalással megfizette.

[20] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes 150 000 forint mérsékelt összegű másodfokú perköltségének megfizetésére kötelezését kérte.

[21] Előadta, hogy a felperes fellebbezési előadása iratellenes, a felperes által hivatkozottakat egyik bírósági döntés sem tartalmazza. A Debreceni Törvényszék a korábbi keresetlevelet visszautasító végzésben ugyanakkor kifejezetten akként foglalt állást, hogy az alperes a felperes által sérelmezett eljárásban közhatalmat gyakorolt, így a közigazgatási jogkörben okozott kártérítés szabályai irányadóak. A Pp. 264. § (2) bekezdésére is megalapozatlanul hivatkozott a felperes; a közigazgatási bíróság az eljárás jogszerűsége kérdésben nem hozott döntést.

[22] A felperes a fellebbezési ellenkérelemre tett észrevételében fenntartotta a fellebbezést. Kiemelte, hogy az általa indított közigazgatási perben a Kúria a keresetben rögzített igény közigazgatási úton való érvényesítését kizárta, kimondva, hogy az ügy nem közigazgatási jogkörbe tartozik, az Éltv. 55. § (4) bekezdésében meghatározott kivételen alapuló igény közigazgatási úton nem érvényesíthető. A Ptk. 6:548. § (1) bekezdésére

alapított igény esetén szükséges, hogy a jogsértést közigazgatási bíróság jogerős döntésben megállapítsa, amelyre jelen esetben nem kerülhet sor az Éltv. 55. § (4) bekezdése alapján. A bírósági törvény 6. § alapján a tényállás megállapításán túlmenően az egyéb kérdésekben meghozott döntések mindenkire kötelezőek; továbbá a Kúria döntésének elvi tartalma köti az eljáró bíróságokat, ezért a felperes követelése nem alapulhat a Ptk. 6:548. § (1) bekezdésén.

[23] Az alperes Pf. 6. sorszám alatti beadványában fenntartotta az ellenkérelemben írtakat.

[24] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és megállapította, hogy az elsődleges fellebbezési kérelem megalapozatlan, míg a másodlagos fellebbezési kérelem megalapozott.

[25] A felperes elsődleges fellebbezési kérelmével összefüggésben hivatkozott a Pp. 264. § (2) bekezdésének megsértésére.

[26] Ahogyan az alperes is kifejtette: a felperes iratellenesen állította, hogy a közigazgatási perben eljáró bíróságok azt állapították meg, miszerint a károkozás alapjául szolgáló cselekmények nem közigazgatási cselekmények és így azok alapján nincs helye közigazgatási jogkörben okozott kár megállapításának. A Debreceni Törvényszék 103.K.700.133/2022/14. szám alatti végzése csak annyit tartalmaz, hogy a sérelmezett magatartások járulékos közigazgatási cselekménynek minősülnek a felperes állításával egyezően; a Kp. 4. § (4) bekezdése alapján így a Kp. 48. § (1) bekezdés d) pontja szerint a keresetlevelet vissza kellett utasítani. A Kúria Kfv.VI.37.179/2023/5. szám alatti végzésben is csupán azt rögzítette, hogy a felperes olyan járulékos cselekményekkel szemben terjesztett elő keresetet, amelyek közigazgatási bíróság előtt önállóan nem támadhatóak. A fellebbezéssel ellentétben a Kúria döntése nem tartalmaz semmilyen megállapítást arról, hogy ezen járulékos cselekményekre alapítottan a Ptk. 6:548. § (1) bekezdése szerinti közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti igény érvényesíthető-e. A Kúria határozata emellett csupán arra tér ki, hogy a felperes igénye az Éltv. 55. § szerinti kártalanítási igényként nem érvényesíthető, azonban a felperes a perben nem az Éltv. szerinti kártalanítási, hanem a Ptk.-n alapuló kártérítési igényt érvényesít, a Kúria által a kártalanítási igénnyel összefüggésben kifejtetteknek a jelen perben érvényesített kártérítési igény vonatkozásában nincs relevanciája.

[27] A felperes által a Pp. 264. § (2) bekezdésére alapított jogi érvelése ez okból sem foghat helyt. Az alperes ugyanakkor arra is helytállóan hivatkozott, hogy ezen rendelkezés a közigazgatási bíróság jogerős ítéletében foglalt jogi minősítéshez való kötöttséget mondja ki, jelen esetben ugyanakkor a közigazgatási bíróság az ügy érdemében nem hozott döntést (az eljárást megszüntette), nem foglalt állást közigazgatási tevékenység jogszerűségének kérdésében. Az elsőfokú bíróság döntése ekként értelemszerűen nem is ütközhetett a Pp. 264. § (2) bekezdésébe, így az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése a Pp. 381. § szerint nem volt indokolt.

[28] A felperes ugyan elsődleges fellebbezési kérelmének alapjaként csupán a Pp. 381. §-át jelölte meg, azonban arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság téves jogi álláspontjából következően a tényállást nem kellően tárta fel, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése a másodfokú eljárás kereteit meghaladó bizonyítás lefolytatása érdekében szükséges. A fellebbezési kérelem ekként a korábban hatályban volt 1952. évi III. törvény 252. § (3) bekezdésének feleltethető meg, ilyen tartalmú rendelkezést ugyanakkor a jelenleg hatályos Pp. nem rögzít. Abban az esetben, ha a másodfokú bíróság nem ért egyet az elsőfokú bíróság anyagi pervezetésével, a Pp. 370. § (4) és 369. § (4) bekezdése alapján saját anyagi pervezetését követően a Pp. 384. § (2) bekezdése szerint jár el. Az ítélet hatályon kívül helyezésére az anyagi jogi felülbírálat eredményeként is sor kerülhet abban az esetben, ha az ügy érdemében a másodfokú bíróság anyagi pervezetését és a felek nyilatkozatait követően

sem lehet dönteni [Pp. 384. § (2) bekezdés b) pont]. A fellebbezést az ítéltábla a Pp. 110. § (3) bekezdésében előírt tartalom szerinti elbírálás elvének megfelelően e szerint vette figyelembe.

[29] Az ítéltábla ugyanakkor az elsőfokú bíróság által végzett anyagi pervezetéssel egyetértett, a Pp. 369. § (4) és 370. § (4) bekezdésének alkalmazását nem találta indokoltnak.

[30] A Pp. 342. § (3) bekezdése szerint a bíróság érdemi döntése nem terjedhet ki olyan jogra, amelyet a fél a perben nem állított; a bíróság tehát nem dönthet a kereset szerinti kérelemnek megfelelően olyan jogalapon, amely eltérő a fél jogállításától, még akkor sem, ha a fél esetlegesen tévedésből jelölte meg a jogát rosszul. A bíróságnak ezért csak azt kellett vizsgálnia, hogy a felperes Ptk. 6:519., továbbá 6:540. §-ára és 6:522. §-ára alapított keresete megalapozott-e.

[31] A Ptk. 6:519. § a kártérítési felelősség általános szabályát rögzíti; míg a Ptk. XXVII címe rögzíti a kártérítési felelősség egyes speciális alakzatait, amelyek között szabályozza a Ptk. 6:540. §-ában az alkalmazott károkozásáért való felelősséget, illetve a Ptk. 6:548. §-ában a közigazgatási jogkörben okozott kárért való felelősséget, amely utóbbi önálló felelősségi alakzat, a szerződésen kívüli károkozásért való felelősség egyik különös fajtája. A közigazgatási kártérítési felelősség elhatároló ismérve, hogy a kárt a hatóság alkalmazottja a hatósági feladatok ellátása során, közhatalom gyakorlása körében okozza. A kártérítésre az alkalmazott károkozásáért való felelősség szabályai akkor alkalmazhatóak, ha a közigazgatási szerv a kárt nem közhatalminak minősülő tevékenysége körében okozta.

[32] A felperes által fellebbezésben hivatkozott, a közigazgatási perben a Debreceni Törvényszék által a 103.K.700.133/2022/14. szám alatti permegszüntető végzésben a bíróság azt rögzítette, hogy a felperes által sérelmezett magatartások nem az alperes alakszerű határozatában jelentkeztek, olyan cselekmények, amelyek a fő közigazgatási cselekmény megvalósítását szolgálták, azaz a Kp. 4. § (4) bekezdése szerinti járulékos közigazgatási cselekmények, amelyet azon eljárásban a Kúria Kfv.VI.37.179/2023/5. számú végzésének [44] bekezdése szerint anyagi jogerővel bíró tényként kellett figyelembe venni.

[33] A Kp. 4. § (1) bekezdése alapján a közigazgatási tevékenységnek három fogalmi eleme van: a tevékenységet közigazgatási szerv végzi; a tevékenység közigazgatási jog által szabályozott; míg a harmadik fogalmi elem, hogy a közigazgatási tevékenység lehet tevőleges (közigazgatási cselekmény), de megvalósulhat mulasztással is. A közigazgatási cselekmény fontos jellemzője, hogy joghatást vált ki (Kp. törvényjavaslat 4. §-hoz fűzött miniszteri indokolás). A közigazgatási tevékenység megkülönböztető ismérve a polgári jogi jogviszonyokkal szemben, hogy nem a mellérendeltség és egyenjogúság elvén alapuló vagyoni és személyi viszony, a közigazgatási tevékenységben hatalmi elemek érvényesülnek. A felperes által sérelmezett cselekmények, mulasztások során (az alkalmazott protokoll módosításának hiányában valamennyi állat leölése és a fertőtlenítés körében állított késedelem) az alperes ... Járási Hivatala az Éltv. 27. § (1) bekezdése, a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 386/2016 (XII.2.) Korm. rendelet 18. § (3) bekezdés a) pontja és az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013 (VIII.30.) VM rendelet 3. § (1) bekezdése szerinti élelmiszerlánc-felügyeleti szervként járt el. Ezen cselekmények, mulasztások az Éltv. 51. § - 55. § által szabályozott állat-egészségügyi intézkedések körében történtek; az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette, hogy a sérelmezett tevékenységet a hatóság közigazgatási szervként eljárva, a közigazgatási jog által szabályozott cselekményként végezte; az közigazgatási cselekménynek minősül.

[34] A közigazgatási cselekményekre a Kp.-ben adott felsorolás nem zárt, bármely egyéb olyan cselekmény, amely tartalmazza a közigazgatási tevékenység fogalmi elemeit, közigazgatási jogvita tárgya lehet. A jogalkotó ezért a Kp. szerinti közigazgatási jogvita

terjedelmét negatív oldalról is meghatározta a Kp. 4. § (4) bekezdésében azon közigazgatási tevékenységek megjelölésével, amelyek specialitásuk folytán csak kifejezett jogalkotói döntés alapján válhatnak közigazgatási jogvita tárgyává. Ilyenek azok a járulékos vagy részcselekmények, amelyek közigazgatási cselekmények létrejötte illetve végrehajtása érdekében születnek meg. Tipikusan ilyenek az eljárási cselekmények vagy a belső eljárási mulasztás (Kp. törvényjavaslat 4. §-hoz fűzött miniszteri indokolás).

[35] A Kp. 4. § (4) bekezdés b) pontja szerinti járulékos közigazgatási cselekmények tehát ugyan – a felperes állításával szemben – közigazgatási tevékenységek, a jogalkotó csupán azt zárta ki, hogy azok önállóan közigazgatási jogvita tárgyai lehessenek. Ez azonban a kárfelelősség körében nem releváns, az önálló közigazgatási jogvita kizárása e cselekményeket nem fosztja meg közigazgatási cselekmény jellegüktől, a kárt ez esetben is közhatalom gyakorlásával vagy annak elmulasztásával okozták, így ezen járulékos közigazgatási cselekményekkel okozott kár a Ptk. kárfelelősségi rendszerében a 6:548. § (1) bekezdésben írt speciális kártérítési alakzat körébe esik.

[36] A Pp. 24. § (3) bekezdésének rendelkezése szerint a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti igény érvényesíthetőségének feltétele, hogy a közigazgatási ügyben eljáró bíróság – ha a közigazgatási bírói út biztosított – a jogsértést jogerősen megállapítsa. Ezen rendelkezés helyes értelmezése szerint tehát nem minden esetben előfeltétele a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti igény érvényesíthetőségének, hogy a közigazgatási ügyben eljáró bíróság a jogsértést jogerősen megállapítsa, csak akkor, ha az adott esetben a közigazgatási bírói út biztosított. Ez utóbbi a Kp. rendelkezései alapján vizsgálandó.

[37] Abban az esetben, ha nincs lehetőség közigazgatási jogvitára – így a közigazgatás járulékos cselekményei esetén – ez az eljárásjogi feltétel nem áll fenn, ezért a károsult jogait nem korlátozza (F. Rozsnyai Krisztina - Istenes Attila: Gondolatok a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti igény érvényesítésének új lehetőségeiről In.: Jogtudományi Közlöny 2017/12., 559-568. o.). A felperes tehát a megjelölt járulékos közigazgatási cselekmények alapján a Ptk. 6:548. § (1) bekezdésére alapított kárigényét a Pp. 24. § (3) bekezdésében írt eljárásjogi előfeltétel hiányában érvényesítheti.

[38] A Debreceni Törvényszék ugyan 1.P.21.273/2020/3. szám alatti végzésével a felperes Ptk. 6:548. § (1) bekezdésére alapított keresetlevelét a Pp. 24. § (3) bekezdésére hivatkozva visszautasította, azonban ezen döntés anyagi kötőerővel nem rendelkezik, az abban kifejtett álláspont jelen bíróságot nem köti.

[39] Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette tehát, hogy a felperes kártérítési igényét a kártérítés speciális alakzataként szabályozott, a közigazgatási jogkörben okozott károkért való felelősség szabályai szerint érvényesítheti, az általános kártérítési felelősségre, illetve az alkalmazottért való felelősségre alapított keresete nem vezethet eredményre. A felperes elsődleges fellebbezési kérelme mindezekre tekintettel nem volt megalapozott.

[40] A felperes másodlagos fellebbezési kérelme ugyanakkor alapos. A felperes a keresetlevél benyújtását követően számlatörténet kivonatot csatolt arról, hogy 1 500 000 forint eljárási illetéket átutalt a Debreceni Törvényszék részére; továbbá 11.G.40.144/2023/3. alatt elfekszik a Magyar Államkincstár igazolása is arról, hogy a felperes ezen összeget az ügyszám megjelölésével 2023. augusztus 8. napján megfizette a Debreceni Törvényszék részére. Az elsőfokú bíróság erre tekintettel tévesen kötelezte a pervesztes felperest a kereseti illeték ismételt megfizetésére a Pp. 102. § (1) bekezdésére hivatkozva.

[41] Az ítéltábla ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatva mellőzte a felperes kötelezését a kereseti illeték megfizetésére, ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[42] A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, a Pp. 83. § (5) bekezdése szerint a másodfokú eljárással felmerült költségét maga köteles viselni. Köteles továbbá a Pp. 83. § (1) bekezdése szerint megtéríteni az alperes másodfokú eljárással felmerült költségét. Az alperes perköltségként jogtanácsosi munkadíjat számított fel az Ükr. 4. § (1) és 3. § (2) bekezdés c) pontjára és (5) bekezdésére alapítottnan azzal, hogy a rendelet szerint megállapítható összegnél jelentősen alacsonyabb összegű munkadíj megtérítést kérte. Az ítéltábla ezen mérsékelt összegű munkadíj megfizetésére kötelezte a felperest.

Debrecen, 2025. január 14.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Bakó Pál s.k. bíró